

ЗАМКНУТИЙ ЦИКЛ ІННОВАЦІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІННОВАЦІЙНОГО НЕОПРОТЕКЦІОНІЗМУ: ВИКЛИКИ СТВОРЕННЯ ПОЛІТИЦІ СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ: ВИКЛИКИ СТВОРЕННЯ ЕКОСИСТЕМИ

V. Panchenko,

PhD, The Director of Dnipro Development Agency

THE CLOSED LOOP OF INNOVATIONS AS AN INSTRUMENT FOR INNOVATION PROTECTIONISM IN THE POLICY SYSTEM: CHALLENGES TO THE CREATION OF AN INNOVATIVE ECO-SYSTEM

В статті запропоновано концепцію замкнутого циклу інновацій як інструменту політики інноваційного неопротекціонізму в політиці стимулювання економічної модернізації. Наведено авторське визначення «екосистема». Визначено різні варіанти функціонування інноваційного циклу та визначено стадії замкнутого циклу інновацій.

A concept of the closed loop of innovations as an instrument for the policy of innovation protectionism is proposed in the article. Protectionism in the policy stimulating economic modernization is highlighted. The author's definition of the notion "innovative ecosystem" is defined. Various options of operation of the innovation cycle and the phases of the closed loop of innovations are defined.

Ключові слова: економічна політика, інноваційний неопротекціонізм, інституційний неопротекціонізм, регуляторний неопротекціонізм, модернізація, екосистема.

Keywords: economic policy, innovative neo-protectionism, institutional neo-protectionism, regulatory neo-protectionism, innovative

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Ефективна стратегія розвитку базуватись на інноваційному неопротекціонізмі як складової політики економічного прагматизму, який спрямований на підвищення національного інноваційно-передових галузей шляхом створення досконалої інноваційної системи та маніпулювання глобальною системою торгівлі. Постійна взаємодія системи освіти, не створення патентів і промислових зразків, розробки технологій та конструктивний симбіоз з промисловістю дають можливість створити засоби виробництва кінцевого продукту і його післяпродажного сервісу. Якщо забезпечується циклічне відтворення всіх перелічених фаз, то на кожному із етапів продукується необхідний цикл модернізації і покращення позицій країни у міжнародному поділі праці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Новий прагматизм, на переконання Г. Колодка, вимагає добре зв'язаної ролі держави і міждержавної координації коректувати ринкові механізми, а іноді і зміцнювати їх. Цьому сприятиме оптимізація сфери і інструментів державного інтервенціонізму, що не тогочасно забезпечить невтомна турбота про рівновагу в усіх її проявах - дуже важливе питання, але це все-одно лише засіб політики, а метою її є розвиток [1]. Зрівноважування економіки гальмувати його. О. Федір розглядає модернізацію як процес, який передбачає одночасні якісні зміни на всіх рівнях за всіма напрямками і впливає на всіх учасників автора, неможлива без впровадження інновацій, але з врахуванням історичних та національних особливостей країни, і передбачає вдосконалення соціальної економічної складових з метою сталого розвитку при використанні ефективних систем управління [2]. Модернізацію, на думку Н. Валінкевича, необхідно розуміти

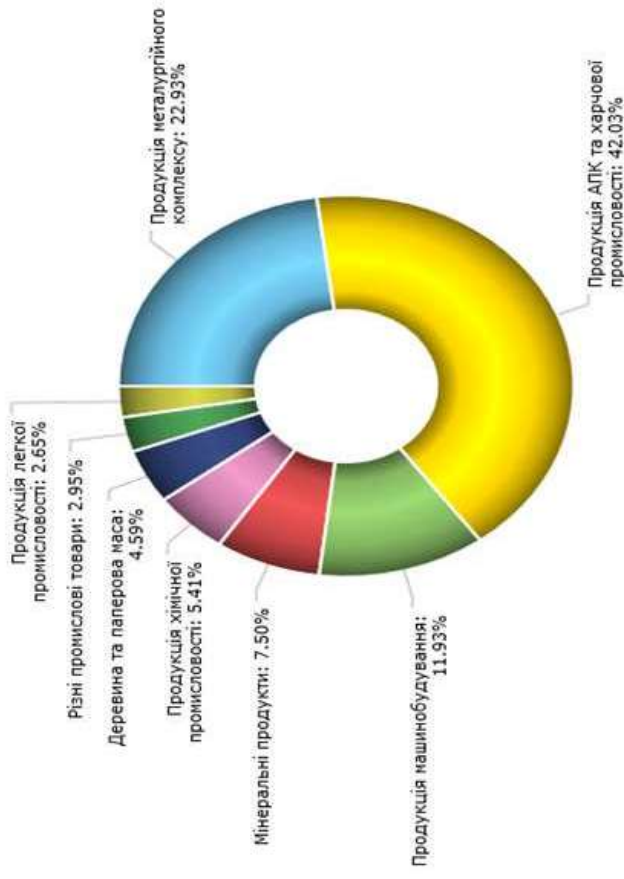

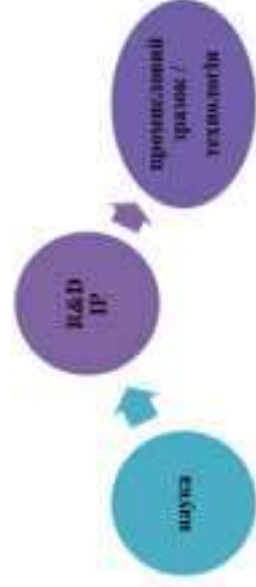
Рис. 1. Сировинна спрямованість експорту України (2016 р.)

Джерело: розроблено автором за даними [13]

Нині Україна програє за показниками технологічного розвитку не лише провідним країнам світу, але й тим, що належать до групи країн, що розвиваються економіки» (Economic Complexity Index) Україна спустилась з 28 місця у 1998 році на 43 у 2016 р., що визначається неефективною структурою її експорту, товарів, і на 42% — з агропродукції [13] (див.Рис.1). Частка високотехнологічного експорту України за підсумками 2016 р. не перевищує 6%, в той час як в відіграє визначальне значення, цей показник сягає за позначки вище 20%: у Великій Британії — 22%, Швеїцарії — 26%, Франції — 25%. В країнах, які активні дисципліни, частка високотехнологічної продукції в експорті ще вища - Республіки Корея - 26%, Малайзія — 44%, Сінгапур — 45%.

Як зазначає Дж. Стадвелл, Японія, Корея, Тайвань і Китай знайшли спосіб удосконалення послання субсидій та протекціонізму виробників, — відпов конкурренцією та «експортною дисципліною», що дало їм змогу продавати свою продукцію на міжнародному ринку й у такий спосіб домогтися конкурентоспро вирішено традиційну проблему субсидіювання та протекціонізму, яка полягала в тому, що у випадку відсутності «експортної дисципліни» під регуляторні заохочення держави, але не виправдовували очікувань стосовно підвищення продуктивності праці й виготовлення конкурентоспроможних товар можливість ховатися за тарифами та іншими бар'єрами й постачати продукцію лише на захищений внутрішній ринок, оскільки протекція, субсидії та кредит експорту. Підприємства, які не відповідали встановленим експортним показникам, були позбавлені дотацій та субсидій держави та змушені були зливатися з біль навіть оголошували банкрутство. У такий спосіб **утворення компаній світового рівня стало слугувати виправданням суттєвих інвестицій з боку держави** [політики інноваційного неопротекціонізму.

Вплив інноваційного фактору на економіку країни має відбуватися шляхом узгодження інноваційної політики з науково-технічною, бюджетно-фінансово та зовнішньоекономічною політикою за умови досягнення єдності інтересів та злагоджених взаємовідносин між суспільством, державою, владою, бізнесом, гро Ефективна стратегія розвитку економіки та суспільства повинна базуватися на продуктивному потенціалі взаємозалежності освіти, науки, наукових досліджень (патентів, промислових зразків), технологій. На основі конструктивного симбіозу науки та промисловості створюються засоби виробництва, умозможливісться продаж виготовленого кінцевого товару і забезпечується його післяпродажний сервіс. (див.Рис.2).

Замкнутий цикл інновацій

Лише замкнений цикл інновацій дає джерела прибутку для довготермінового сталого відтворення інноваційної системи і процвітання суспільства

Рис. 3. Замкнутий цикл інновацій: ідеальна модель координації всіх ланок інноваційної системи
Джерело: розроблено автором

Якщо економічна політика і інноваційна політика зокрема, що реалізується державою, забезпечує циклічне відтворення всіх перелічених фаз, то на кожній фазі прибуток, економіка отримує імпульси до просування технологічними сходами, а відтак — закладається потенціал для постійного циклу структурної модернізації своїх позицій у міжнародному поділі праці. Різні варіанти відсутності в циклі інновацій тих чи інших ланок з висвітленням позитивних та негативних результатів політики для суспільства зображені на Рис.3-Рис.7.

Замкнутий цикл інновацій

Цикл інновацій без контролю ринку не дає достатньо прибутку для довготермінового сталого відтворення інновацій

Замкнутий цикл інновацій

Створення і експорт зразків технологій не здатні забезпечити відтворення системи створення технологій

ЕЛЕМЕНТИ СИСТЕМИ ІННОВАЦІЙ

РЕЗУЛЬТАТИ

Позитивні

- Продаж технологій до моменту їх копіювання.

Негативні

- Відтік кваліфікованої / освіченої робочої сили.
- Залежність від імпорту високотехнологічних товарів.
- Занепад власних R&D центрів.
- Швидка поява конкуруючих центрів інновацій, послугова втрата права ексклюзивного володіння технологією

Рис. 6. Замкнутий цикл інновацій: випадок відсутності трьох ланок інноваційної екосистеми
Джерело: розроблено автором

Замкнутий цикл інновацій

Освіта і наука не конвертуються в добробут без власної промисловості та технологій

ЕЛЕМЕНТИ СИСТЕМИ ІННОВАЦІЙ

РЕЗУЛЬТАТИ

Негативні

- Повна залежність від імпорту високотехнологічних товарів
- Відсутність прибутку від продажів товарів
- Дегретація економіки

